

KERESZTÚT

KORDART

AZ ÚR JÉZUS KERESZTÚTJÁN

IRTA:
ENDRŐDY LÁSZLÓ S. J.

II. KIADÁS

BUDAPEST, 1942
KORDA R. T. KIADÁSA

Nr. 103|1942. Imprimi potest. Budapestini, die 13.
Febr. 1942. Eugenius Somogyi S. J. Praep. Prov.
Hung. — Nihil obstat. Dr. Stephanus Kosztolányi
censor dioecesanus. Nr. 8321/1941. Imprimatur.
Strigonli, die 15. Novembris 1941. Dr. Joannes Drahos
vicarius generalis.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest.

ELŐSZÓ.

Az Úr Jézus szenvedéseiről való elmélkedést — melynek egyik legszebb módja a keresztút — a lelki élet tanítói és a szentek mind igen ajánlják. — *Szent Bonaventura* ezt az életszentség legjobb iskolájának mondja. *Loyolai Szent Ignác* azt vallja, hogy az epének és ecetnek, melyet Üdvözítőnk ízlelt a kereszten, egy cseppjében több boldogító édesség van, mint a világ minden örömében. *Labre Szent Benedek* a keresztút napi végzéséből merített erőt vezeklő életéhez. *Vianney Szent János* szerint a „szentmiseáldozat után a keresztút a legédesebb, a legvigasztalóbb, a leghasznosabb ima” *Lisieuxi Szent Teréz* leírja, hogy életének egyik legnagyobb kegyelmét a keresztút végzése közben nyerte. S amint a szentek, úgy hasonlóan szentéletű kortársaink közül is pl. az apos-

talai lelkü jó *Páter Petit*, mindennap már hajnalban, elmélkedése előtt keresztutat végzett. És az Úr Jézust oly áldozatosan szerető magyar ifjú, *Kaszap István* naplójában is ezt olvassuk: „*Szeress elmélkedni az Úr Jézus szenvedéséről és haláláról... Az Eucharisztia után a feszület legyen legnagyobb erőforrásod. Mint a legértékesebb könyvet a világon, úgy tanulmányozd, mert az igazi keresztény élet a kereszthordozás, a vértanúság.*”

Az itt közölt első keresztút *Boldog Suso Henriknek*, a XIV. században élt szentéletű német domonkosnak, az egyik legmélyebb és legkedvesebb lelki írónak gondolatait adja, úgy, amint *Renée Zeller* füzte őket egybe *Boldog Henrik* irataiból.

Igazi imára vonzó kis mű ez. Rávezet arra a könnyen elsajátítható egyszerű szemlélődésre, mely a középkorban annyira kedvelt volt, s melyből azelőtt és azóta is az Istennek szentelt lelkek ezrei merítették a mindennapi élet megszenteléséhez szükséges buzgó-

ságot és erőt. A szemlélődés e módja — melyet Loyolai Szent Ignác is annyira ajánl és Lelkigyakorlataiban szinte folyton alkalmaz — abban áll, hogy *nézem* a szemlélt jelenetnél szereplő személyeket, *hallom*, mit mondanak, *megfigyelem*, mit tesznek s így igyekszem lelki világukba, érzelmeikbe is behatolni. A legjobb, ha mindezt úgy teszem, mint aki *maga is jelen van* ott és szerényen *részt is vesz* az eseményekben, imádságos beszélgetést folytat az ottlevőkkel, segít, figyel, vigasztal, együttérez, — szóval egész lelkével átéli azt, amit szemlél.

Az ily szemlélődés a gyakorlat által és ugyanazon jelenetnek többszöri *hasonló megisméltése* révén nemcsak könnyű és kedves imánk lesz, de az isteni kegyelem hatására mélyül és gazdagszik tartalommal, átélésben és főleg szeretetben. A keresztút-imánál is az a kíváncsi, hogy *gyakran ugyanolyan módon megisméltett* szemlélődés révén mindenki *maga alakítsa ki* a lelkiületének, nehézségeinek és jó törek-

véseinek leginkább megfelelő keresztút-imát.

Reméljük, elősegíti ezt a második, „*Jézussal a keresztúton*” című szöveg is. Ez rávezet az érzékek alkalmazásának imájára is, melyre szintén Loyolai Szent Ignác tanít.

Tapasztalat, hogy akik gyakran végeznek keresztutat, egyik-másik állomáson néha annyi imádságos elmélyedésre talál, hogy a szokottnál jóval tovább szeretnének ott imádkozni, de félnek, akkor nem jut idő a többire. Loyolai Szent Ignác tanácsa szerint csak bátran időzzenek ott, ahol több elmélyülést, lelki vigaszt talál, és imádkozzanak egész lelkükkel, még ha az egész időt ott töltenék is. A többi állomáson ilyenkor elég, ha csak végighaladnak, egy-egy röpke gondolatral időzve mindegyiknél. — Ez a keresztút gazdag búcsúinak elnyerésére is elég. E búcsúknak két feltétele van:

1. Végig kell haladni az egyházi felállított stációkon, az egyiktől a másikig menve. (Ha közösen végzik,

elég, ha csak a vezető halad igazi helyváltatással.)

2. Mindenegyres állomás előtt elmélkedni kell Üdvözítőnk kínszenvedéséről. (De elégséges, ha ez állomásonkint csak egész rövid kis ideig tart is.)

Adja a Fájdalmas Szűz, akinek anyai oltalmába helyezzük e lapokat, hogy ezek révén is jobban megismerjük és megszeressük a mi Istenünket, Jézust, ki szenvedett és meghalt miértünk.

Endrődy László S. J.

BOLDOG SUSO HENRIK
KERESZTÚTJA

I. A halálos ítélet.

Jézus. — Vádlóim itt állnak előttem; szemük szikrázik a dühtől, óriásokként hatalmasodnak fel ellenem, a Bárány ellen, készen, hogy eltapossanak. És köröskörül, mint a vadak üvöltése hangzik: Kereszt-re! Kereszt-re a gyalázatossal!

Pilátus kikérdez engem. Úgy val-lat, mint közönséges gonosztevőt, de én az ellenséges vádak zuhata-gában szótlan maradok, mert meg akarok halni érted és nem akarom az üdvösségedet kockáztatni az-által, hogy megmentem magam.

Ime, most elővezetnek, arcom véres, fejemen töviskorona, vállaimon a gúny bíbora, alatta földre omlik a vér a csíkokból, melyeket az ostorcsapások vágtak. Így mutatnak be a kegyetlen tömegnek, mely gyűlölettől ordítva követeli halálomat. — Végül engedve dühüknek, halandó bíró elítéli az élet alkotóját!

A hű keresztény. — Ó, isteni Király, ki parancsolsz a világmindenség mérhetetlenségeinek, ki az angyali seregek élén haladsz, add nekem a te szelíd alázatodat, alakítsd szívemet Szíved szerint. Add, hogy irántad való szeretetből szívemben átéljem a gyalázatot, melyet elviseltél értem. Add, hogy a földiekkal többé nem törődve, szememet csak terád szegezzem és hogy tebenned türelemmel szenvedjem el az élet viszontagságait, ó Jézus, szeretet Istene!

II. A kereszt súlya.

A hű keresztény. — Szeretett Mesterem, szemlél Téged a szívem, amikor válladra helyezik királyságod jelvényét. Ezt hordozod a gyalázat útján, melyet most kínzóeszköz súlya alatt összetörve, két lator kíséretében jársz meg a tömeg káromlása közt. — Az úton összeverődött gyerekek sarat vágnak arcodba, de én ezerszer annyi szerető csókkal akarlak borítani, mint amennyi durvaságot viseltél el érttem! Elfogadom kezedből az élet fájdalmainak terhét, hogy miután

veled voltam a szenvedésben, dicsőségedet is megosszam mindörökké.

Jézus. — Igen, gyermekem, úgy kell viselned keresztem terhét, amint az anya hordja szívében egyetlen gyermeke szerelmét. Be kell járnod a Kálvária fájdalmas útját azáltal, hogy lemondasz saját akaratodról és egész tenmagadról. Öltsd hát magadra az én erőmet, állj fel, ne félj, hisz én vagyok az, ki előtted járok, én vágok neked utat. Akinek élete küzdelmeiben én vagyok segítőtársa, az biztos lehet a győzelemről. Ne fuss tehát a megpróbáltatásoktól, de legyen mindig szemeid előtt a te Királyod képe, a te vezéredé, ki oly keményen megharcolt érted.

III. Az első elesős.

Jézus. — Fejem aláhajol a fájdalom és a kimerültség terhe alatt, nyakam letörik a heves rángatásban, tiszta arcom eltűnik a sár alatt, erőim elhagynak és elesem az úton. — Nézd, minden szépségem eltűnt: olyan vagyok, mint a leprás, mint a földi féreg...

A hű keresztény. — Ó, Üdvözítőm, emlékezzél meg végtelen szerelmedről, mely idáig vitt, értem! Ezért a szerelmedért bocsáss meg

nekem, méltatlan bűnösnek, bocsásd meg nekem jóságosan minden bűnömet! — Tiszta Istenséged szemléletéhez vezető úton rémítő akadályok tornyosulnak elém; óvj meg engem minden elbukástól, nyujtsd felém szelíd kezedet, vezesd lépteimet a boldog végcél felé és add meg nekem a te örök örömd szemléletét. Amen.

IV. Találkozás Márlával.

A Szent Szűz szól. — Az ellenséges tömeg miatt, mely Fiamat kíséri, nem juthatok hozzá. Ezért Mária Magdolnával előre sietek, hogy megpróbáljam elérni az út egyik kanyarulatánál.

Ime, itt van! Mennyire kimerült... fejét felém fordítja és sóhajtvá suttogja: Ó, Anyám!

Kettőnk közül ki szenved többet?

A fájdalomnak mélységes szakadéka van benne is, bennem is.

Fiam haláltusát szenved az én gyötrelmeim láttán s az én anyai

szívem is meghasad, mert nem segíthetek gyermekemen halálos kínjaiban.

Jézusom rám néz.

És én is feléje emelem könyörgő kezeim. A zokogás elfojtja szómat. Ó, miért nem halhatok meg én helyette?

A hű keresztény. — Ó Mária, közbenjárónk Istennél, fordítsd most felénk irgalmas szemeidet. Emlékeztess Fiadat, mennyire szenvedtél az ő kínjain. Ó, hadd legyen a te szelíd imádra kegyes hozzám, tanítson meg engem, hogy meghaljak a világnak s az ő Szíve szerintivé legyek. Kérem, ha rám tekint, irgalmas arca soha ne lángholjon fel haragban. És adjon meg végül azt is, hogy mindhalálíg megmaradjak az ő szeretetreméltó akaratában. Amen.

V. Az arrajáró segítségé.

Jézus. — Szegény zarándok vagyok a Kálvária útján, akit eltaszítanak. Körülnézek, nincs-e valaki, aki felém nyujtaná kezét, de mindenfelől elfordulnak tőlem. Könyörülj rajtam, ki itt görnyedek a kereszt alatt, könyörülj rajtam, hiszen annyit szenvedek, hogy téged Istenhez vigyelek.

A hű keresztyén. — Én jóságos Mesterem, ha arra gondolok, hogy Téged magadra hagynak, a lelkem összetörik és a szívem meghasad.

Magadra hagynak! Szerelmed és kérő hívásaid ellenére is magadra hagynak, hogy egyedül összetörj a kereszt súlya alatt! — Ezért ezentúl, még ha fel is lázad bennem a természet, Cyrenei Simonod akarok lenni, Jézusom, s vállamat terhed alá hajtom. — De mondd csak, szeretett Mesterem, mi leszel Te azoknak, kik nyomorúságodban segítőkezet nyujtanak feléd?

Jézus. — Minden lélek. ki én-értem elszakad minden múltó szeretettől, engem magamat fog szívébe zárni, állhatatosan fog követni engem, s én még itt a földön egyesülök vele szeretetben és édességben, az utolsó órán pedig újból kezemet nyujtom feléje, hogy az égi seregek színe előtt öröklétem fölséges trónjáig emeljem.

VI. A szent arc.

A hű keresztény. — Ó, imádott arc, minden kegyelmek gyönyörteljes tükre, melyen az angyalok pillantása játszik szüntelen, belőle merítve életet — íme, mint éji harmat borítanak el a véres cseppek! Ó, miért nem jelent meg nekem e szeretetteljes arc, ütésektől és gyaláztattól eltorzulva?! Miért nem közeledhettem feléje Veronikával, hogy szemlélhessem és szeretetem könnyeivel csillapíthassam égő lázát! Bárcsak szívembe zárhatnám az összes emberek szívét, hogy

sajnáljalak! Szempilláim alá gyűj-
tenék minden emberi könnyet, hogy
sirassalak; ajkaimra venném az
emberiség minden fájó sóhaját,
hogy érezd, végső fájdalmaidban
mennyre egyesül Veled a lelkem.

Jézus. — Ha ki akarod mutatni
hozzám való szeretetedet, tanulj
meg ezentúl velem lenni, nemcsak
a napnak meghatározott szakán,
hanem az összeszedettség által
mindíg. S ez a velemlét legyen
olyannyira folytonos, amennyire az
emberi természet csak engedi. Miért
hagytad eddig, hogy a szemed és
a szíved ide s tova tévelyegjen,
amikor mindíg előtted van az Arc,
mely az égi öröm forrása s mely-
nek örök tekintete soha el nem for-
dul tőled?

VII. A második elesés.

A hű keresztény. — Mesterem, újból összeomlasz bűneink súlya alatt, de most végre kinyílik szívem a te szeretetedre. Elhagyhattál volna engem lanyhaságom szemetjében, mint annyi mást, kik fiatalon pusztultak el, de engem fájdalmas eséseid által magadhoz vonzottál; és mily szeretettel tetted ezt!

Felém jöttél, hogy találkozzál velem, életre keltettél és kiragadtál a világ örvényéből. Amikor pedig újra elestem, gyengéden újra fel-

emeltél. Mindíg, egész életemben az irgalmasság Istene voltál, ezért akarok én is mindentől elszakadni és magam egész szívvel neked adni.

Jézus. — Gyermequem, nincs senki, aki néha lanyhaságba ne esne. A hegycsúcs magas, az ösvény köves, sziklás, — egy nekilendülés nem elég, küszködni és újra csak küszködni kell annak, aki a tökéletesség magas ormára akar érni. De légy türelemmel, én is sokszor türelmes voltam hozzád. Bármilyen történjék is, bízzál! Szívem nem tudná elviselni, hogy cserben hagyjon egy lelket, ki bizalommal ráhagyatkozik.

VIII. Jeruzsálem leányainak vigasztalása.

A hű keresztény. — Könnyezzenek, szemeim, sírjátok és meg ne szűnjetek zokogni!

Jézus. — A fájdalmaimon ontott könnyek tetszenek Szívemnek, de a halált azért szenvedtem el, hogy *kövessenek* engem és szívesebben veszem a szívet, mely értem minden mulandó szeretetből kibontakozik, mint azt, mely a részvét könnyeiben sírna el minden esőcseppet, melyet az égi felhők tartályai magukba zárnak.

A hű keresztény. — Szállj hát magadba, lelkem és magad mögött hagyva a hiúság csúszós ösvényeit, vonulj a szomorúság lelki magános pusztaságába és a Kálváriára haladó Üdvözítőddel mélyülj el nyomorúságaid elmélkedésében.

Ó lelkem! Hálátlan és nyomorúságos lélek, mindeddig nem értetted meg Üdvözítődet: messzire menekültél előle, közeledéseit elhárítottad, megtagadtad őt! Ó én szerencsétlen, ki szívem egyetlen igazi örömét vesztettem el, mikor oly könnyelműen szétszórtam Jézus szerelmének kincseit!

De újra feléd fordulok, Uram. Emlékezzél, hogy az irgalom Isténének neveznek, s miért? Nemde azért, mert irgalmas szívű vagy mindenkire? Ott, ahol kiáradt a bűn, nem lesz-e még túláradóbb a kegyelem? Ezért menekülök Hozzád, ó Atyám, hogy kegyelmed legyen védőbástyám s a bocsánattal együtt megadja azt is, hogy életemben és szenvedéseidben kövesselek.

IX. A harmadik elesés.

A hű keresztény. — Szerelmed sebeitől sujtva újra megingasz, szeretett Mesterem?

Jézus. — Hajolj le mélyen és alázkodjál le egészen hozzám, Istenedhez, kit sárba tiport a megvetés súlya, — hogy majd egy napon örökkévaló méltóságra emeljelek. Hozzám való szeretetből mélységesen alázd meg magad, hogy olyan légy az emberek léplei alatt, mint a szőnyeg, mely nem zúgolódik, hanem némán türi, hogy tapossák.

De ha nem jutsz el azonnal e teljes lemondásra, bátorságodat azért ne veszítsd. Zavartalan béke nem lehetséges e földön. Gondold meg, hogy az egyedüli, ami megkülönbözteti itt a földön a választottakat a kárhozottaktól az, hogy az előbbiek mindig fölkelnek, az utóbbiak soha. — Sok elesés vár még rád, míg Istenben megszilárdulsz. De hogy bátran utat vág-hass magadnak hozzám, igyekezz mindig egy maradni velem a szeretetben; fogadj el örömmel minden szenvedést, melyet neked juttatok; próbálj önmagad számára megsemmisülni, óvakodj a legkisebb hibától is úgy, mint a legnagyobbaktól s mindabban, ami öröm vagy fájdalom ér, ismerd fel isteni kezemet és meg ne szakítsd belső, bizalmas beszélgetésünket.

X. Jézust mindentől megfosztják.

Jézus. — Figyelj, fiam, és hallgasd e történetet, ez megsirattat téged is.

Ime, felértem a Kálváriára, körültekintek... senki! Egyedül vagyok nyomorúságomban, mindenki elhagyott. Leghűségesebb barátaim is, kik valaha mindig velem voltak, most mily messze vannak! Mind elfutottak! S én itt vagyok mezítelenül, összetörten, tehetetlenül. — Szentségtörő kezek illetik szent testemet, irgalom nélkül. — S én mégis csak hallgatok, oly szelíden,

mint a bárány. Bármerre fordulok, mindenfelől csak halálos gyötirelem és szívbeli keserűség vár.

Anyám szíve átszenvedi minden fájdalmamat s az én kínjaimat csak növelik az ő gyötrelmei, melyeket csak én tudok felmérni és megérteni.

A hű keresztény. — Ó Mesterem! Miért nem lehettem ott azok helyén, kik Téged elhagytak?!

Jézus. — Ha irántam való szeretetből lemondasz, amennyire az okosság mértékében teheted, minden szeretetről, előnyről és vigasztalásról, melyet az emberektől kapsz, akkor ezek a te szeretetteljes lemondásaid helyettesíteni fogják mellettem távollevő barátaimat. És mezítelenségemet is felruházod, ha szíved énrtem elszakítod minden teremtménytől.

XI. A keresztre feszítés.

Jézus. — Nézd karjaimat, mily kegyetlenül szétfeszítik; nézd kezeimet, e jószágos és szépséges kezeket, mint fúródnak beléjük az éles szögek! Mily vadul húzzák fáradságtól meggyötört lábaimat a fán előre megjelölt helyig s ott átszegzik. Szemléld, miként vonják testemet a fájó mozdulatlanságba, nézd a vért, mely kiömlik és elárasztja tagjaimat. Testem virága, melyen az ifjúság és a kegyelem szépsége ragyogott, hervadtan lehull és eltapossák. Sebesre szaggatott vál-

laim egyetlen támasza a kereszt durva fája. Felfeszített testemet lehúzza súlya s kitágult sebeim fájdalmát ez is növeli. Tetőtől-talpíg csupa seb vagyok!

A hű keresztény. — Ó Mesterem! Testvérem, szerelmem! Mily keservbe merülsz, csakhogy megments engem! És én? Mit adjak neked viszont ennyi szeretetért, ennyi szenvedésért?!

Jézus. — Tekints gyakran vigasztalan feszületedemre. Vond vértanúságom keservét egészen a szíved mélyébe s így tanuld meg elviselni a magad fájdalmait. Mondj le mindenről s csak egy vágyat őrizz szívedben, hogy velem együtt a mennyei Atya akaratát teljesítsd.

XII. Isten Fiának halála.

Jézus. — Itt vagyok vérző sebeimmel, kitágult ereimből ömlik a vér, szemem tekintetét elhomályosítják a könnyek s a halál gyötrelmei, és nem segít rajtam senki. „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem!?”

De akaratom mégis egy marad a tiéddel az örök végzés szerint.

Szomjazom!... főképen az emberek üdvét szomjazom!

Kiszáradt ajkaimnak epét és ece-t nyujtanak. A kemény áldozat most bevégeztetett. „Consummatum

est." Mindhalálíg engedelmesen a kezeidbe ajánlom, Atyám, lelke-
met: „In manus tuas commendo
spiritum meum."

A hű keresztény. — Hadd haljak
meg veled, Mesterem! Élhetek-e
még, most, hogy téged értem meg-
halni látlak?!

Jézus. — Ha legjobban végzett
munkád után az emberektől csak
gyűlöletben és megvetésben része-
sülsz s e megpróbáltatásban nyu-
godt maradsz, még nem ingasz, sőt
még imádkozol is a mennyei Atyá-
hoz azokért, akik így szelídségedet
gyengéségnak veszik, — akkor való-
ban meghalsz majd magadnak, s
halálom megismétlődik benned.

XIII. Levétel a keresztről.

A hű keresztény. — Tisztaságos Anya, Szűz Mária, engedd, hogy még egyszer beteljem a szívem szerelmed szemléletével, mielőtt a balzsamos sír végleg elválaszt tőle.

Helyezd, kérlek, lelkileg karjaimba édes Fiad testét, hogy az én lelkem is átérezze elmélkedve azt, amit te a valóságban átéltél.

Mesterem! Holt arcodra tapad a szemem, lelkem ezer csókkal borítja még vérző sebeidet, érzékeim mind betelnek veled, ó édes gyümölcs a kereszt fája alatt. —

Vigasztaljon bár egyeseket életük ártatlansága, vagy vezeklésük sa nyarúsága, — az én reményem a te szenvedéseidben, a te érdemeidben van. Ezért örvendezve akarom mindig a szívem mélyén hordozni a szenvedést, és ezt akarom szavaimban és tetteimben is kifejezésre juttatni.

Ó királyok Királya, urak Ura, tedd, hogy lelkem, mely most Téged holtan kiterítve szemlél, igazi könnyes fájdalommal öleljen át, hogy az örök fényben azután te is örvendezve magadhoz öleld.

XIV. Elválás a sírtól.

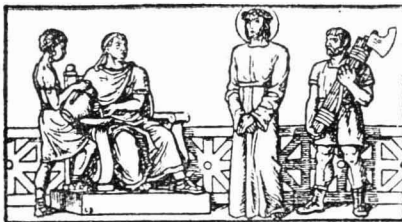
*A hű keresztény imája
Szűz Máriához.*

Ó gyengéd és szeretetteljes Szűz!
Üdvözljön minden szív az én szívemmel,
dicsérjen minden ajak az én szómmal
a mérhetetlen fájdalomért,
melyet akkor éreztél,
amikor a szeretett tanítvány elvezetett
a sírtól, ahol egyetlen szerelmed
nyugodott.

Ó édes Anya, ó tisztaságnak
anyja, emlékeztetlek most erre a
gyötrelmekre, a kimondhatatlan el-

válásra édes Fiadtól. Ezért segíts meg engem, hogy ezentúl semmi el ne szakítson Jézustól és meg ne fosszon az isteni arc szemlélésének örömétől. — Ó Mária, Szűzanya! Lelkem ott van előtted és túláradsz a bensőséges részvételtől, melyet fájdalmaid felett érez, szent vágyódással elteltlen köszönt és szemlélődésében szeretetteljesen elvezet a sírtól és Jeruzsálem kapuján áthaladva veled, elkísér egészen házadig. — Az egész úton meg nem szűnik lelkem magasztalása és hálálkodása. Ha majd a lelkem elindul az utolsó útra, jöjj akkor, ó Anyám, kísérj engem el és vezess az égi haza örök boldogságába. Amen.

JÉZUSSAL
A KERESZTÚTON

1. Jézust halálra ítélik.

Lehúnyt szemmel hallgatom a kiáltozást:

— Feszítsd meg, feszítsd meg őt!

— Akarjátok-e hát, hogy elbo-
csássam nektek a zsidók királyát?

— Ne ezt, hanem Barabbást!
Nincs királyunk, csak császáruk!

— El vele! El vele! Feszítsd
meg őt! Az ő vére mirajtunk és a
mi gyermekeinken! (Jn. 19; Mt. 27.)

Mily érzéssel hallgatta ezt Jé-
zus? ... Igyekszem lassan elmé-
lyedni fájdalmában.

Azután nézem az Úr Jézust, mily szelíd, nyugodt. Szemlélem arcát, szomorú szemeit, ... lezárt ajkait... Majd hallgatom Szent Szíve dobogását, mellyel a bűnösökért könyörög és kéri Atyját, hogy halálával megválthassa őket.

Leborulok Jézus, az én Istenem előtt... Imádom őt szeretetének ékesszóló némaságában. Megtanulom tőle, hogy földi életünk legnagyobb értéke a néma, panasz nélküli szenvedés. Megcsókolom a földet lábai előtt, melyek nem-sokára elindulnak a Golgotára. Kérem, hogy vele mehessek.

A keresztúton az első állomás a lemondás. Jézus életéről mondott le értünk. Le kell mondanom minden ragaszkodásról, amely elhúz Istentől és megosztja szívemet.

„Aki elveszti életét énértem, megtalálja azt.” (Mt. 10, 39.)

2. Jézus vállára veszi a keresztet.

Nézem, miként zúdítyák a katonák a két hatalmas keresztgerendát Jézusra. Karjait kitérve átöleli, magához szorítja és isteni szeretetének csókjaival köszönti a keresztet. — Ez a kínszenvedés és a szégyen fája, melyre az emberek borzadással tekintenek.

Azután megfigyelem, mennyire legörnyed Jézus a kereszt alatt... Hallgatom elszorult keble lihegő lélekzetvételét. Leborulok Jézus előtt és fájdalommal és csodálkozással szemlélem szenvedő Istene-met!

Az Üdvözítő most felém fordítja
töviskoronás arcát... Szeme komoly,
tüzes ragyogással ég. Mily elszántság,
mily erő van e nézésben!

Kérem az Úr Jézust, hogy megtanuljam tőle, miként kell szentül szenvedni,
miként kell fogadni és viselni a keresztet.

Mily boldogok most a szentek,
hogy annyit szenvedhettek!

A keresztyén szenvedés megtisztítja a lelket,
kiöli az önzést, megerősít a szeretetben s az isteni
egyesülésre vezet.

Ezért, ami keresztet Isten ad,
örömmel, jó szívvel kell viselnem.

És kérnem kell Istentől, hogy mint a szentek,
én is megszeressem a keresztet.

„Aki utánam akar jönni, tagadja meg
önmagát, vegye föl keresztjét és kövessen engem.” (Mk. 8, 34.)

3. Jézus elesik.

Nézem, mily nehezen viszi Jézus a keresztet a durva, köves úton. Egyszerre meginog, ereje elhagyja, elesik.

Igyekszem az Üdvözítő fájdalmait átérezni, lassan, minden részletükben: térdét felsérti az út köve, ... lábai fáradtak, ... izmai remegnek, ... teste ég a korbácsolástól, ... a töviskorona szúrja és szorítja fejét ...

A tömeg kineveti, gúnyolja, sérti ...

Mily türelmes és alázatos a mi Urunk e megszégyenülésben!

Azután letérdelek az Üdvözítő mellé... Szeretném felemelni keresztjét, de nem bírom, túl nehéz.

Fájdalommal és szinte megzavarodva szemlélem elesett Istenemet! Miért hullottál, Jézusom, a porba, ki az ég és föld fenntartója vagy?!

Ennél az állomásnál meg kell értenem, hogy a tökéletesség útján nem fogok rendületlen egyenességgel haladni. Megakadok jó szándékaim végrehajtásában, ellankadok és újra hibákba esem.

E megszégyenülést el kell fogadnom, ez is hozzátartozik a keresztúthoz. Utána, mint Jézus, erőselkűen felkelek és megújult szeretettel követem őt.

4. Jézus találkozik Édesanyjával.

Mily aggodással várja a Szent Szűz az út egyik fordulójánál a kivégzési menetet! Jézus és Mária most egymásra tekintenek... Így kell viszontlátniok egymást!...

Mária átöleli, magához szorítja töviskoronás, megkorbácsolt Fiát!

Tekintetükben a szenvedés végtelen tengerei találkoznak és csapnak egybe. A leggyengédebb, legérzőbb anya-fiúi szeretet utolsó ölelése ez! Betlehem, Egyiptom, Názáret és 33 év minden isteni titka ott remeg és fáj most e két Szívben.

Megrendülve nézem e búcsút.
Térdreborulok és úgy igyekszem
elmerülni e két Szív fájdalmában.

Azután meghallom e két Szív
halk szavát: Legyen meg Isten
akarata!

Isten nevét áldva mindent el-
fogadnak. Legyen meg Isten aka-
rata! Adassék elégtétel égi Atyánk-
nak! Legyen megváltás a föld fiaik-
nak!

Jézus és Mária szívében „a sze-
retet erős, mint a halál” és min-
den áldozatra kész.

Jézust követve, nemcsak a bűnt
kell elhagyni, de le kell tudni mon-
dani a jóról is a nagyobb jóért.
S ha Isten úgy akarja, még a leg-
szentebb szeretetet is fel kell áldoz-
ni Istenért.

„Aki atyját vagy anyját jobban
szereti, mint engem, nem méltó én-
hózzám.” (Mt. 10, 37.)

5. Cyrenel Simon segít Jézusnak.

Látom, mily kimerülten, roskadozva vonszolja az Üdvözítő a keresztet... A farizeusok, félve, hogy még a kivégzés előtt meghal, segítséget keresnek:

— Ki segít Jézusnak vinni a keresztet?!

Az emberek elhúzódnak... (És én? Hogyan szoktam én tenni?)

De íme, arra jön egy földműves, ki munkájából tér haza a mezőről. „Ezt kényszeríték, hogy vigye Jézus keresztjét.” (Mt. 27, 32.) Mily hálával tekint az Úr Simonra!

A menet lassan megindul, Jézus és Simon együtt haladnak...

Megfigyelem, Simon eleinte duzog, elégedetlenkedik... De azután a lelke mind jóságosabb, fényesebb lesz... Szánja Jézust, ki annyi jót tett... Vonzódik hozzá... A keresztből pedig mind több kegyelem árad szívébe: Hisz benne és szereti őt!

Hosszan elmerülök e lelki változás szépségében, fényében és ízlelem, mily jó is az, ha a kereszt útján egy szív Jézusé lesz.

Azután elgondolom: Simont nem korbácsolták meg és nem is feszítik keresztre. A nagy szenvedés egészen Jézusé. De hogy egy rövid úton segített Jézusnak vinni a keresztet, ez Simonnak az egész öröklétre kimondhatatlan dicsősége és boldogsága lett!

„Amiket most szenvedünk, nem mérhetők össze a jövődő dicsőséggel, mely meg fog nyilvánulni rajtunk.” (Róm. 8. 18.)

6. Veronika kendőt nyujt Jézusnak.

Mennyire meggörnyed Jézus a kereszt alatt! Melle nehezen lélekzik... Arcát elborítja a verejték, az ütések foltjai, a gonoszság köpései, a töviskoronából aláhulló vér és az út pora...

„Nem volt sem szépsége, sem ékessége, arca megvetett volt.”
(Iz. 53, 2—3.)

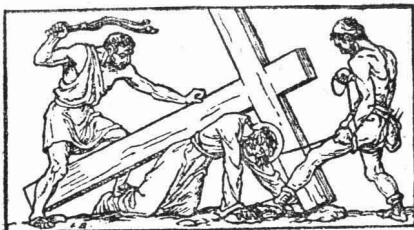
Szemlélem az én Istenem arcát. Végignézem minden részletét, ... homlokát, ... szemöldökét, ... könnyes, fáradt szemeit, ... meggyalázott orcáját, ... a lihegő isteni

ajkakat... Igyekszem átérezni Jézus szenvedéseit.

Azután látom, amint Veronika bátran idejön, a durvaság és vigasztalanság légkörében Jézushoz lép, leoldja fejéről értékes hófehér kendőjét s áhítattal letérdelve, Jézusnak nyújtja. Az Úr végigsimítja arcát, visszaadja a kendőt... Veronika pedig mint drága kincset áhítattal a mellére zárja. A gyolcson Jézus csodálatos képmása van.

Arra vágyom, bárcsak én is megvigasztalhatnám így az Úr Jézust!

Mintha hallanám feleletét: A lelked legyen Veronika kendője. Legyen ártatlanul hófehér. Óvd a kis hibáktól is. A kendő puhasága legyen a lelked figyelmes, áldozatos szeretete. Így emeld hozzám lelkedet az imában, lassú, szeretetteljes szemlélődésben, így szeresd szenvedő Szívemet s akkor én csodálatosan a lelkedre rajzolom isteni arcomat.

7. Jézus újra elesik.

Nézem, amint az Úr Jézus újra elesik . . . mélyebben, fájóbban, mint azelőtt. Látom, amint sápadt arcát az égre emeli és még végső erejével is tartja a keresztet . . .

A katonák vashegyű botokkal szúrják, döfik, töviskoronás fejét ütik.

Látom mindezt és próbálom át-érezni Üdvözítőm testi kimerültségét, lelke levertségét . . . Látom és érzem az ütéseket, zúzásokat, rángatást . . . hallom a szitkozódást . . .

Az Úr Jézus sápadt arcából,
égre emelt szeméből lassan, hosszan,
együttérző szeretettel kiolvasom,
mennyire fáj neki e megvetés...

Ha egyszer bántalom vagy szé-
gyen ér, ha megvetésben vagy dur-
vaságban lesz részem, — emlékez-
nem kell erre!

„Az összetört és megalázott szí-
vet, ó Istenem, te nem veted meg!”
(50. zsolt.)

8. Jézus intelme a síró asszonyokhoz.

Hallom a jószívű jeruzsálemi asszonyok feltörő sírását... Látom, amint az Úr Jézus megáll és szeretettel tekint rájuk.

Hallom szavait... Utolsó tanítása ez. Bánatra, mélységes bűnbánatra int.

„Jeruzsálem leányai, ne miattam sírjatok, hanem sírjatok magatok és gyermekeitek felett!”

„Mert íme, eljönnek a napok, mikor mondják: Boldogok a magtalanok és a méhek, melyek nem szültek, és az emlők, melyek nem

szoptattak. Akkor majd kezdik mondani a hegyeknek: Szakadjatok ránk, és a halmoknak: takarjatok el minket!"

„Mert ha a zöldelő fával ezt cselekszik, mi lesz a szárazzal?" (Lk. 23, 28.)

Megrendülve hallgatom e szavakat. Jeruzsálem iszonyatos pusztulására és a mi korunk bűneire gondolok...

Lassan elismétlem magamban: „Ha a zöldelő fával ezt cselekszik..."

Te vagy, Jézusom, a zöldelő gally, én a gyümölcstelen, száraz, bűnös, korhadó ág vagyok, semmire se jó, csak arra, hogy tűzre vessenek. De kérlek, Jézusom, ki értem a halálba indulsz, ojts engem magadba, rejts sebeidbe, hogy mint a venyige a szőlőtőből, én is belőled éljek és teveled az örök élet gyümölcseit teremjem!

De ehhez követnem kell Jézust a Kálváriára.

9. Jézus harmadszor esik el.

A Kálvária közelében Jézus végső kimerültségében újra elesik, arca is a porba omlik. Elnézem, feje az út kövei közt, képtelen akár egy ujjnyira is felemelkedni. Hallgatom halk, gyenge lélekzétvételt...

Igyekszem átérezni, mennyire fáj meggyötört testének minden tagja.

„A mi bűneinkért töretett össze... az ő kék foltjai által gyógyultunk meg.” (Iz. 53, 5.)

Izlelem, mily keserű a szomorúság, mely eltölti lelkét . . . Népe kivetettje ő, a városon kívülre vitték, hogy ott hulljon a földre.

A fájdalom és szomorúság letöri benne az emberi természet minden ösztönös ellenállását a szenvedéssel szemben . . . Átadja magát minden szenvedésnek, ennél nagyobb levertség már nem is lehetséges, ennél a halál sem több.

Szemlélem így az én Istenemet, Teremtőmet! Részt kérek szenvedéseiből, elmélyedek fájdalmainak minden részletében . . .

Bárcsak a szívem lenne a kövek helyén, hogy elestében szeretettel fogadnám!

Részvéttel, bánattal, jóságos vágyakkal igyekszem vigasztalni Jézus szenvedő Szívét.

10. Jézust megfosztják ruháitól.

A menet a Golgotára ér. Nézem, amint leveszik Jézusról a keresztet... Lassan felegyenesedik, sóhajtván lélekzik, sápadt arcával körültekint.

Jeruzsálem most ünnepre készül, de neki nem lesz ez életben soha többé örömben része. Itt fog meghalni kínban, gyalázatban. Igyekszem átérezni Jézus szomorúságát...

Azután látom, amint a katonák hozzálépnek és durván letépik ruháit. A sebek újra felszakadnak.

Megrendülve nézem Jézust...
Útésektől összetört, korbáctól fel-
tépett szent teste lázasan meg-
megremeg a hideg tavaszi szél-
ben...

A tömegből durva gúny és szit-
kozódás illeti Jézust. Mily egye-
dül, elhagyottan és kifosztottan áll
keresztje mellett!

Szemeit lehúnyva, lelke elborul
és elsötétedik a szégyen, zavar, a
megsértett isteni szemérem kínjá-
ban... Töviskoronás feje szinte
megkövesül a fájdalomban...

Leborulok, imádom, ... engesz-
telem Jézust... Síratom a magam
és a világ bűneit...

Ruházata volt az utolsó, amit
Jézus magáénak mondhatott. Meg-
fosztják ettől is.

A szentek Jézusra néztek és
örülni tudtak, ha megfosztották
őket javaiktól, jogaiktól, hírnevük-
től!

Nekem is ki kell vetköznöm minden érdekemből, haszonvágyból, önakaratból.

Aki mindent elhagy Istenért, annak Isten önmagát és mindent megad.

11. Jézust keresztre szegezik.

A katonák földre taszítják Jézust! Itt a kivégzés ideje!

Látom, amint az Üdvözítő lassan odakúszik a földön fekvő kereszthez és szelíden ráfekszik.

Szegeket, kötelet és nagy kalapácsot hoznak sietve... A farizeusok diadalmasan felnevetnek!...

Távolabb áll a Boldogságos Szűz, némán és a fájdalomtól szinte megkövülten. Mellette Szent János, Magdolna és a szent asszonyok sírnak és eltakarják arcukat...

Jézus tudja, hogy ott vannak,
tudja, mit érznek....

A kereszten fekve az Üdvözítő
felnéz az égre. Mily tekintet!

Azután önként, szabadon, gyengéd szeretettel két karját kitarja a keresztre... „Feláldoztatott, mert ő maga akarta.” (Iz. 53, 7.)

Most végigszemlélem a kereszteszegezést... Hallom a kalapács csapásait, ... nézem és számlálom őket... Látom, mint fúródnak a szegék Jézus áldott kezeibe... mint serken a vér és mint ömlik a földre...

Leborulok és imádom az én Istenem kiömlő vérét, sebeit!...

Azután látom és átérzem, amint óriási erővel szétfeszítik Jézus két karját, ... az erek, inak széthúzódnak... Egész teste, mint a szakadásig feszített húr, éget és sajog!

Nézem, amint szeme elhomályosul, ... szája kitarul... Hallga-

tom, mily hevesen lüktet Szent Szíve a kezdődő haláltusában!...

Majd elmerülök a szent sebek szemléletében. Egyenkint, hosszan és fájó szeretettel nézem a jobb- és balkéz és a lábak sebeit... Mint tágulnak... Mint ömlik belőlük a vér!...

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit!

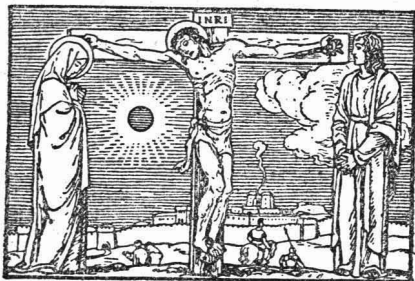
Az én lelkemre is hull Jézus vére.

„Krisztus vére, ittasíts meg engem!

A te sebeidbe rejts el engem!”

Nézve Jézust, meg kell értenem, hogy a szeretet nem szavakban, hanem adásban és néma áldozatban van.

„Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.” (Jn. 15, 13.)

12. Jézus meghal a kereszten.

A szent asszonyok közelében állok és nézem a kereszten halálkó Üdvözítőt. Hallgatom és szívembe zárom hét szavát.

Mily jószágos szavak! — Imádkozik gyilkosaiért: „Atyám, bocsáss meg nekik...” A megtérő latornak a mennyet ígéri: „Még ma velem leszesz...”

Szűz Mária gyermekeivé tesz minket: „Ime a te fiad...” s

anyánkul adja édesanyját: „Ime, a te anyád...” A szívemet forró hála tölti el...

Most csönd áll be. Az ég elsötétül és az istenítélet félelmetessége terül a tájra...

Nézem Jézus vérző tagjait,... töviskoronás fejét,... kínban szenvedő arcát... Mily haldoklás! Ez a teljes önfeláldozás...

Igy telik el három teljes óra...

Azután hallom, Jézus felkiált az elborult égre: „Éli, Éli! Lamma sabaktáni?!“ „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engem?!“ — Mily elhagyatottság, mily szorongás, mily testi-lelki haldoklás ez!

„Szomjúhozom...” Az elvérzés-sel járó epesztő szomjúság ez, mely gyötri Jézust. De még inkább égeti a lelkek üdvének szomja...

„Beteljesedett.” Minden jövőndőlés... a világot megváltó szeretet műve — beteljesedett!

Azután „Jézus nagy szóval kiáltván, mondá: Atyám! a te kezedbe ajánlom lelkemet!” (Lk. 23, 46.)

„És lehajtván fejét, kiadá lelkét!” (Jn. 19, 30.)

Leborulok a keresztfá elé: Imádkunk Téged Jézus és áldunk Téged, mert szent kereszted által megváltottad a világot!

Néma csöndben szemlélem kereszthalált halt Jézusom. „Megalázta magát és engedelmes lett a halálig, és pedig a halálig a keresztfán.” (Fil. 2, 8.)

A templom kárpítja szétszakad, a sziklák megrepednek, a nép pedig mellét verve, ruháit tépve távozik: „Ez valóban Isten Fia volt!”

Most az egyik katona magasra emeli lándzsáját és erős, biztos mozdulattal Jézus szent testébe döfi. A lándzsa éles hegye megnyitja Jézus oldalát és utat vág a Szent Szívig, melyet általver. „És

legottan vér és víz jöve ki." (Jn. 19, 34.)

Imádkozom Jézus megnyílt keble és általvert Szíve előtt... Imádom és szeretem e Szívet...

„Ime, a Szív, mely annyira szeretete az embereket, hogy semmit sem kímélt és a végsőkéig kimerítette és felemésztette önmagát csupa szeretetből irántunk...” — Halkan elismétlem az Úr Jézus e szavait, melyeket Alacoque Szent Margitnak mondott... lassan és újra, többször is, ... hogy lelkembe szívjam külön mindenegybes szó értelmét, jelentőségét...

Azután elgondolom: Jézus „az előtte lévő öröm helyett keresztet szenvedett” (Zsid. 12, 2.), mert „szeretett engem és önmagát adta értem” (Gal. 2, 20.); nem kell-e hát nekem is áldozatrakész szeretetben érte élnem?

13. Jézus levétele a keresztről.

A nép már elhagyta a Kálváriát.
Néhány katona őrzi a keresztet.
De ott vannak a szent asszonyok,
a tanítvány, kit szeret vala Jézus
és ott a Boldogságos Szűz.

Allt az Anya keservében,
sírva a kereszt tövében,
melyen függött szent Fia,
kinek megtört s jajjal tellett
lelkét kemény kardnak kellett
kínzón általjárnia.

Látom, amint Arimateai József és Nikodémus a legnagyobb tisztelettel leveszik Jézus szent testét a keresztről. Nézem mozdulataikat, átérzem megihatottságukat...

Azután a Szent Szűz karjaiba adják Fia testét...

Anyai tekintete végigsimítja, végigcsókolja e halálra kínt testet... Szívét halálos fájdalom törei járják át...

Szűz Máriával együtt én is nézem az Üdvözítő testét, tövisektől felvérzett fejét,... az ütésektől megroncsolt arcát,... Jézus szelíden lehúnyt szemét,... halálravált ajkát,... felkorbácsolt testét,... karjainak szétfeszített inait,... kezén és lábán a szegek kitágult véres sebét,... és szélesen megnyitott oldalát, ahol a lándzsa a Szívbe hatolt... Valóban nincsen benne semmi épség! „A mi bűneinkért töretett össze.” (Iz. 53, 5.)

Lassan, hosszan szemlélem e szent testen a kínszenvedés minden részletét, ... Bánatot indítok szívemben... Kérem az engesztelő szeretet kegyelmét.

Azután a Szűzanyára nézek és könnyes tekintetéből kiolvasom, mit érezhet...

„Ő ti mindnyájan, kik jártok- keltek az úton, nézzetek ide és lássátok: van-e oly fájdalom, mint az én fájdalmam?” (Jer. sir. 1, 12.)

Isten akarata volt, hogy a világ Máriától kapja Megváltóját. Épp- úgy Szűz Mária által kapjuk a megváltás minden kegyelmét, hiszen Ő az, aki Betlehemben és a Golgotán is anyai karjaiban tartja a kegyelem Istenét.

Mily bizalommal imádkozhatom hozzá, hiszen Jézus Édesanyámul adta!

14. Jézus Krisztus temetése.

Nikodémus és Arimateai József a kerti sziklasírhoz viszik Jézus illatos fűszerekbe és gyolcsba burkolt testét. Szemlélem e szomorú temetési menetet. Szűz Mária oly sápadt, szinte halálravált... De mily méltón, mily erőslélkűen viseli fájdalmát! Szent János vigasztalhatatlanul szomorú, mint egy gyermek. Azután jönnek a szent asszonyok, Mária Magdolnával, kinél a szívettépő fájdalomnak nincs határa... Ott van a római százados is, ki Jézus halála percén meg-

tért és hittel felkiáltott: „Ez valóban Isten Fia volt!” (Mt. 27, 54.) — és még mások... és én is elkísérem Jézus szomorú temetését.

Látom, amint elhelyezik a szent testet a kősrba... A Boldogságos Szűz búcsútekintetet vet halott Fiára. Mily fájdalom van e nézésben!

A hatalmas követ odahengerítik.

Bezárul a sírbolt. Mily nehéz a szívünk. Érezzük: vége! Vége Jézus életének! Megölték az Isten Fiát, ki emberré lett értünk! A legcsodálatosabb, legszentebb, legjóságosabb élet véget ért!... És mily szenvedésben, mily teljes emberi sikertelenségben ért véget!

Mielőtt lassan elmennénk, imádkozzunk Jézus sírjánál... Mily csodálatosak s mily imáadásraméltóak e sírnál Isten felfoghatatlan tervei!... „Mert e világ bölcsesége oktalanság Isten előtt...” (I. Kor. 3, 19.)

★

Befejezésül az Oltáriszentség előtt megköszönöm Jézusnak, hogy annyit szenvedett és meghalt érttem... Kérem, bocsássa meg bűneimet, fogadja el életemet és adja, hogy ezentúl érte és az ő országáért éljek... Kérem, áldja meg a Szentatyát és az egész küzdő Egyházat... Itthon és a pogány missziókban... Irgalmazzon a bűnösöknek... Vezesse egységre a keresztényeket... Adjon megtérést és békét a világnak, kegyelmet a haldoklóknak, enyhülést és üdvöt a tisztítóhelyi lelkeknek. Amen.

A. M. D. G.

TARTALOM

Előszó	3
Boldog Suso Henrik keresztútja . .	9
Jézussal a keresztúton	39

KASZAP ISTVAN-KIADVANYOK

Kaszap István, a szentéletű fiatal diák és hőslelkű szenvedő novicius (szül. 1916 március 25., megh. 1935 december 17.) boldoggá- és szenttéavatási pöre 1941 október 11-én indult meg.

ÉLETET KRISZTUSÉRT. Kaszap István életrajza. **Elfogyott.** 4. kiadás (több száz új imameghallgatással) előkészületben.

KASZAP ISTVAN LAPJA. Hitbuzgalmi értesítő, megjelenik évente kb. négyszer. Ára 10 fillér. Első szám előkészületben.

Minden levelet, imameghallgatást, adományt kérünk a **KASZAP ISTVAN TITKÁRSÁG** címére küldeni: **Szeged, Kálvária-utca 39.** Telefonhívó: Szeged 14—94. Postai csekkszám: 1075. (Könnyű megjegyezni: **Ezer-hetvenöt!**)

